

RÁMUJEME HRAVĚ

tvořivé rámování dětských obrázků
v 7 krocích

Jana Podzemná

Obsah

RÁMUJEME HRAVĚ	3
Věnování	4
O autorce	5
Prohlášení.....	6
Co s e-bookem získáte?	6
Přehled jednotlivých kroků:	7
krok 1: Vybíráme obrázky	8
1.2. Jak rámovat kresby	9
1.2. Jak rámovat malby	10
1.3. Jak rámovat grafické listy	12
krok 2: Vybíráme rámy	13
2.1. Druhy ráků	13
2.2. Velikosti ráků	14
krok 3: Upravujeme rámy.....	20
3.1. Pořízení nových rámečků.....	20
3.2. Pořízení starých ráků	21
krok 4: Zdobíme rámy	24
4.1. Lehký nátěr (prosvítá struktura dřeva)	25
4.1.1. Lakování	25
4.1.2. Lazurování	25
4.1.3. Moření	25
4.1.4. Jemné barvení a patinování	26
4.2. Barvení a malování	27
4.2.1. Natírání a barvení	28
4.2.2. Malování a kreslení na rámy	28

4.2.3. Efekt suchého štětce.....	30
4.2.4. Otisky.....	30
4.3. Starý (oprýskaný) vzhled.....	32
4.3.1. Patinování (vybrušování vrstev)	32
4.3.2. Vymývání barev.....	33
4.3.3. Krakelování	34
4.4. Zdobení.....	36
4.4.1. Lepení ozdob.....	36
krok 5: Paspartujeme.....	39
5.1. Příprava obrázků k rámování, výroba pasparty	39
krok 6: Zasklíváme a rámuje.....	42
6.1. Kompletování obrázků.....	42
6.2. Rámuje bez rámu (s pomocí pásky).....	43
krok 7: Umístění obrázků do interiéru.....	46
7.1. Druhy rozmístění obrázků.....	46
7.1.1. Obrázek solitér	46
7.1.2. Sada obrázků stejných rozměrů	46
7.1.3. Sada obrázků různých rozměrů	48
7.2. Sestavujeme a instalujeme kompozice.....	49
7.2.1. Jak na kompozici – papírové makety	49
7.2.2. Instalujeme obrázky.....	50
Seznam příloh:.....	52

RÁMUJEME HRAVĚ

Objevte nepřeberné možnosti zdobení a úpravy ráků. Dětem, sobě i vašemu bytu po radost.

Je Vám líto jen tak někam založit zajímavé a zdařilé práce vašich dětí?
Zarámujte si je!

Máte doma zajímavé rámy, kterým „něco“ chybí?
Vylepšete si je!

Dáte tak dětem najevo, že vám záleží na jejich snaze a práci,
kterou si s obrázky daly.

Děti se mohou ve spoustě projektů podílet na výzdobě ráků.
Tvořit můžete společně.

Užijte si to a s radostí tvořte po svém!

Jana Podzemná
Lektorka výtvarných kurzů pro děti i dospělé, autorka výtvarných návodů na tvoření s dětmi.

Věnování

Věnováno dětem, jejich rodičům a všem tvořivým lidem.

Kniha je určena pro všechny, kteří rádi tvoří, ať už sami nebo s dětmi a mají radost z hotového díla.

Pro všechny, kteří chtějí zajímavě a tvořivě využít obrázky (nejen) svých dětí a vyzdobit si s nimi třeba byt. Nebo je využít jako pěkný dárek.

Různé styly rámování, tipy, rady a nápady, jak obrázky zarámovat a dokonce si rámy nazdobit, však můžete využít i při rámování jiných výtvarných děl. S citlivým přístupem lze samozřejmě rámovat i fotografie, plakáty, reprodukce či jiná (třeba vaše) umělecká díla.

Rámování může mít i hodně netradiční a tvořivou podobu, jak sami uvidíte. Ozdobou může být dokonce i samotný upravený rám či celá sada, vhodně umístěná v interiéru.

Nemusíte být extra řemeslně zruční ani mít nějaký speciální výtvarný cit. Budu se vás snažit nasměrovat v jednotlivých krocích k tomu, abyste si vybrali tu nejlepší možnost pro vás a upravili si vše po svém.

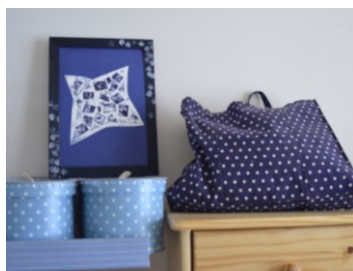
V e-booku **Rámujeme hravě** je přehledně uvedeno 7 kroků, které Vás dovedou k úspěšnému výsledku. Nejde vůbec o to, všechny kroky přesně následovat. Nejlepší je vybrat si z více možností ty vaše a zvolit si svou cestu.

Také se k některým krokům a postupům můžete vracet a využít je později. Knihu jsem plánovala jako studnici zajímavých informací nejen na jedno odpoledne. Některé postupy tak lze využít i jako návod k dekorování jiných dřevěných doplňků a nábytku.

Věřím, že mnozí využijete i rady v přílohách knihy, a to nejen jako inspiraci pro rámování, ale i jako praktického pomocníka při dalším výtvarném tvoření.

Přeju mnoho radosti a tvůrčího nadšení při tvoření.

Jana Podzemná

O autorce

Jana Podzemná je výtvarnice a lektorka tvořivých kurzů pro děti i dospělé.

Mezi její oblíbené výtvarné techniky patří malba, výtvarná recyklace, prostorové tvoření, keramika, a patinování.

Je autorkou [blogu](#) výtvarných nápadů, píše návody na tvoření.

Ve spolupráci s [dielnicka.sk](#) natočila online videokurzy pro všechny, kdo rádi tvoří s dětmi.

„Sama mám k obrázkům dětí velkou úctu.

Mám ráda dětskou kresbu v její bezprostřední a přirozené podobě.

Tato hodnota nakreslená či namalovaná třeba na papíře, se může stát základem praktického výrobku, který má své využití (společenské hry, loutkové divadlo, skica, která poslouží jako návrh pro další tvoření, nejrůznější dekorace, hračky, dárky pro radost, obrázky na zed' apod.)

On má samozřejmě ohromnou cenu už jen ten proces tvoření, kreslení, výtvarného hraní a experimentování.

Toto je taková moje osobní filosofie, kterou se snažím uplatňovat na svých tvořivých kurzech.

Podle mého názoru je to cesta ke tvůrčí svobodě a i jedna z mnoha cest ke svobodě životní.

Experimentování s rámy jsem začala v létě 2013 na chalupě - zásobárně starých věcí.

Pokračovala jsem úpravou nově zakoupených ráků. Konečně jsem tak zpracovala a do ráků umístila obrázky svojí dcery, čekající v krabici.

Pojďte řídit a rákovat se mnou“.

Prohlášení

Stažením tohoto materiálu rozumíte, že jakékoli použití informací tohoto materiálu je ve vašich rukou a autor nenese žádnou zodpovědnost za úspěchy či neúspěchy z toho plynoucí. V tomto materiálu můžete najít informace o produktech nebo službách třetích osob. Informace jsou pouze doporučením a vyjádřením názoru k této tématice. Vše co doporučuji, jsem osobně vyzkoušela a bylo mi zdrojem poučení, vzdělání a inspirace, proto ráda předávám dál.

Tento materiál má informační charakter. Jakékoli šíření nebo poskytování třetím osobám bez souhlasu autorky není možné. Práce na e-booku mi dala zabrat skoro jeden rok, tak aby výsledek byl co nejlepší. Proto děkuji za pochopení a respektování tohoto sdělení.

Co s e-bookem získáte?

- Další e-book s náměty na tvoření:

Obraz a rám 9 projektů na tvoření krok za krokem

V e-booku **Rámujeme hravě** se objevuje mnoho fotografií hotových obrázků v rámečcích. Určitě vás bude zajímat, jak obrázky vznikaly. Projdeme si nejzajímavější kousky podrobně. Krok za krokem objevíte postupy a „techniky výroby“. A další inspiraci tak, abyste si podobnou věc, samozřejmě po svém, mohli vytvořit i vy.

- Aktualizace e-booku

Kniha je jako „dítě ve vývoji“. Už při psaní mě napadaly další náměty. Byl to nekonečný proces. Aktualizace e-booku jsou tedy samozřejmostí. O aktuální verzi, pokud ji vytvořím, vás budu včas informovat na váš e-mail, zadaný při nákupu.

Přehled jednotlivých kroků:

krok 1: Vybíráme obrázky

krok 2: Vybíráme rámy

krok 3: Upravujeme staré rámy*

krok 4: Zdobíme rámy

krok 5: Paspartujeme**

krok 6: Zasklíváme a rámujeme

krok 7: Umístíme obrázky do interiéru

Poznámky:

*Pokud si například zakoupíte nové dřevěné rámy, vynecháte krok 3. Nové rámy není potřeba nějak výrazně upravovat či restaurovat a odstraňovat staré nátěry, na rozdíl od starších ráků, na kterých se vyřadil zub času. Starý ošoupaný vzhled může být v mnoha případech spíše pozitivem.

**Pokud se vám to nebude hodit, směle můžete vynechat i krok č. 5, který pojednává o paspartování obrázků.

krok 1: Vybíráme obrázky

Rozložte si obrázky na stůl nebo na zem, ať máte přehled a dobře na ně vidíte. S dětskými obrázky se pracuje velmi příjemně a hodně kreativně. Prostě se můžete vyřadit a zapojit do spolupráce i děti.

Udělejte „probírku“ pokud máte obrázků mnoho. Vyberte ty nejlepší kousky dle vašeho úsudku. Ty vyřazené hned nevyhazujte, uschovejte si je. Může se stát, že změníte během práce názor a odložený obrázek se stane hlavní hvězdou.

Druhou možností, pokud žádné obrázky nemáte, ale rádi byste s dětmi nebo i sami něco vytvořili a vyzdobili si tak byt. Zkoušejte hledat inspiraci v knihách, brouzdáním na internetu. Nápady, rady a postupy na zhotovení velké části obrázků, objevujících se v této knize, naleznete v dárkové příloze – je jí další e-book:

Obraz a rám, 9 projektů na tvoření krok za krokem

Inspirovat se můžete také na [blogu výtvarných nápadů](#).

Také se může stát, že máte zajímavé rámy, které chcete výtvarně pojmout a obrázek vytvořit rámu „přímo na míru“. Projděte si kapitoly, které objasňují různé způsoby úpravy a zdobení rámu na stranách [24 - 36](#). Pak se můžete rozhodnout jakou techniku zvolit. Obrázky dotvoříte (barevně, stylově) podle toho, jak bude vypadat výsledný rám.

Opačná, a rovněž častá varianta, je dotváření rámu na míru hotovému obrázku. Podle obrázku volíme barevnost a způsob zdobení rámu. Tímto krokem se budeme více zabývat v následujících kapitolách.

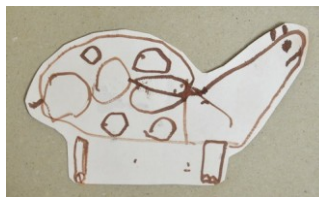

✓ ***Rady a tipy:***

Sledujte výtvarnou techniku a barevnost obrázků, vždy dejte především na svůj úsudek, cit a spokojenost. Mé rady a doporučení berte informativně.

Pokud máte obrázků na výběr více, zkuste je roztrdit podle výtvarných technik nebo převládajících barev. O tom, do jakých rámu zarámovat díla vytvořená různými výtvarnými technikami se dočtete na následujících stránkách.

1.2. Jak rámovat kresby

Podívejte se na vaše shromážděné kresby a zkuste si zodpovědět několik základních otázek:

- Jsou kresby výrazné? Třeba tušové nebo kreslené hodně výraznou tužkou?
- Nebo naopak velmi jemné?
- Je kresba v jednom tónu nebo je barevná? (pastelky, křídly apod.)

V případě výrazné kresby je dobré kresbu tzv. „neubit“ příliš nápadným a přezdobeným rámem, vždy ale existují výjimky a v podstatě si můžete vyhrát. Vytvářet a navrhovat, co chcete, pokud se vám to bude líbit a pasovat do bytu.

Na zarámování kreseb se hodí se rámy přírodní s jednoduchou úpravou, lazurováním. I rámy nabarvené, jemně napatinované. Pěkně vypadá, když rámem prosvítá struktura dřeva.

Na samotný rám se navíc dá také kreslit, batolata mohou jen tak čmárat svá první díla a umělecky pojednaný rám je na světě. Starší děti se také vyřádí a tužkou třeba na rám nakreslí i celý příběh.

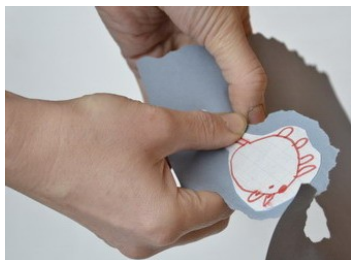

U jemné nevýrazné, ale zajímavé kresby ji často pozvedne ještě pasparta. Někdy stačí jen nalepit obrázek lepidlem či kousky pásky na papírovou čtvrtku bez vyřezaného okénka a máte falešnou „paspartu“. Na fotografii to ilustruje obrázek s koníkem, viz. další strana.

Pestrým kresbám se líbí rámečky přírodní i barevné. Vybírejte podle vlastního úsudku a barevnosti interiéru. Je možné vyzdvihnout zajímavou barvu, která se objevuje na kresbě a použít ji i na rám.

Využít se dá i jemné rámování „bez rámu“ pomocí papírové pásky rezné barvy, vhodné zvláště pro menší formáty obrázků. Jednoduše a pěkně vypadá kresba i v clip rámu.

Drobnější kresby i třeba na nepříliš kvalitním papíře, ke kterým ale máte vztah a líbí se vám, je možné nalepit na zajímavý kus papíru. Obstříhnout s ponecháním okrajů. Nebo ručně vytrhat (pro nepravidelný vzhled), tak aby okraje papíru přesahovaly. Ukázka vytrhávání je na fotografii.

Kresby tužkou, pastelem, fixou atp. jsou poměrně háklivé na světlo. Vystavené působení světla časem blednou. Umělecké kresby se proto uchovávají ve speciálních depozitářích a vystavují se jen občas. Nás to, myslím, neohroží, pár let kresba vydrží, a když nás omrzí, můžeme ji vždycky vyměnit. S rámem je to podobné. Pokud to jde, dá se přetvořit nebo seženete nový.

1.2. Jak rámovat malby

- Je malba hutná a pastózní nebo jemná vodovková?
- Jaké barvy se na obrázku vyskytují?
- Najdete nějakou barvu z obrázku i ve svém interiéru?
- Je na obrázku nějaká neobvyklá, ale zajímavá barva? Klidně se může vyskytovat jemně, v malém množství, ale zaujala vás. Může se objevit i na některém z ráků buď jako hlavní nebo doplňková barva.

Říkáte si možná, že už tak je to divočina. Zde se ale u barevných věcí naskýtají různé možnosti. Řekla bych, čím hutnější malba, tím může být i pojednání rámečku odvážnější. Podobným stylem, jakým děti malovaly obrázek, mohou pokračovat i na rámu. Rám může být v kontrastní barevnosti oproti malbě nebo mohou být tóny barev na obraze i rámu podobné, příbuzné. Rám může být svou barevností a výzdobou pokračováním samotného obrazu. Tak to někdy dělali a dělají i umělci.

Jestli se chystáte na rám nalepovat ozdoby, určitě se hodí projít kapitoly od str. [36](#). Důležité je ozdoby citlivě vybrat a přizpůsobit tématu a námětu obrázku. Pokud třeba na rám nalepíte mušle a zarámujete tam podzimní strom, tak to bude vypadat asi divně. Obraz vody a mořských živočichů v rámu s mušlemi už samozřejmě působí lépe.

U abstraktněji pojatých maleb, třeba i velmi malých dětí je dobré se zamyslet, jak obrázek vznikl a nedávat na rám ozdoby jen tak za každou cenu. Výborné řešení je zahrnout dekorování rámu už při realizaci samotného díla. Ne vždy je to samozřejmě možné. Jsem příznivcem střízlivějšího zdobení, které nepůsobí kýčovitě. Záleží však hlavně na vkusu a na vlastní úvaze každého.

U jemnějších maleb a maleb vodovými barvami bych zvolila také decentnější a jemnější pojetí rámu. Nechala bych oko spíše soustředit na kvality samotného obrazu, který by měl dýchat a nebyť rušen rámem. Výjimky samozřejmě existují vždy.

1.3. Jak rámovat grafické listy

Jedná se většinou o linoryty, tisky z koláží, suchou jehlu. Toto všechno jsou grafické techniky, kdy se základní obrázek - originál, tzv. matrice, otiskuje na další papír. Většinou pomocí tiskařského lisu nebo válečku (tyto techniky jsou hojně využívány ve školách a výtvarných kroužcích.)

Z jednoho originálu je možno namnožit více obrázků.

Obrázek je téměř vždy velmi výrazný (tisky z koláží, linoryty).

Platí podobná pravidla jako u kreseb.

Více o technice tisku z koláží se dozvíte [zde](#).

Technika suché jehly může mít naopak jemnější, kresebný charakter. Rám bych nezdobila, nechala bych vynít samotný obrázek. Pasparta pomůže, zvláště pokud jsou v okolí obrázku skvrny nebo jiné otisky.

Jako žáci výtvarného oboru LŠU a později ZUŠ jsme si často sami grafické listy rámovali do tabulek skla pomocí papírové lepicí pásky v režné barvě. Je to elegantní a k výrazným grafickým listům se tento způsob dobře hodí. Tento způsob „rámování“ bez rámu je podrobně popsán na straně [43](#). Je to dle mého skvělá metoda, jak jednoduše a poměrně rychle zasklít zdařilé výtvarné dílo a neudělat z něj „pracholapku“.

Se zdobením dřevěných ráků bych byla velmi opatrná. Techniky jako linoryt či tisky z koláží bývají už tak velmi výrazné a originální. Snad nejvíce se k technice tisku hodí na dozdobení ráků opět jednoduchá tisková technika. Využití otisků razítek. Například na rám předem opatřený barevným nátěrem. Více se s tímto způsobem zdobení seznámíme na stranách [28 – 32](#).

krok 2: Vybíráme rámy

Uděláme si malou exkurzi v „rámařství“. Podíváme se, jaké druhy ráků vlastně existují, a jaké rámy se budou hodit pro naši práci. Popřípadě na jaké druhy starých ráků můžete narazit při jejich „restaurování“, a co se s nimi vůbec dá dělat.

2.1. Druhy ráků

Clip rámy

Tzv. Clip rámy vlastně ani rámy nejsou. Zadní stranu tvoří většinou sololitová deska. Na desku se položí obrázek a ten se přikryje sklem. Vrstvy se spojí pomocí 4 kovových klipsů, které nejsou skoro vidět. Jen trochu na bocích. Rychlé řešení pro fotografie, reprodukce, kresby, malby a jiné obrázky. Určitě znáte, clip rámy se dají zakoupit např. v obchodech s fototechnikou. Pro účely zdobení se tedy nehodí, ale jsou vynikající pro milovníky jednoduchého stylu.

Kovové rámy

Působí trochu studenějším, ale čistým dojmem. Hodí se do jednoduchých, minimalistických, moderně zařízených interiérů. Hojně se užívají pro fotografie a plakáty.

Plastové rámy

Jsou sice lehké a omyvatelné, ale nepůsobí na mě dobře. V současné době se lidé přiklánějí spíše k přírodním materiálům, plastu máme všude kolem dost. „Plastovky“ jsou k dostání jako foto-rámečky např. v některých obchodních domech.

Rámečky z některých obchodů jsou potaženy plastovou barevnou vrstvou nebo vrstvou, která imituje dřevo. Pokud se vám rámečky do plánu a interiéru hodí, proč ne.

Nevýhoda plastu je také ta, že se na rozdíl od dřeva už nedá moc přetvářet, barvit apod. Pokud tedy plast nechcete tavit nebo na něj něco lepit speciálním lepidlem či jinak experimentovat, ale to by byla úplně jiná kapitola...

Plast lze přestříkat barvou ve spreji či použít syntetický nátěr z široké nabídky obchodů, které prodávají barvy a laky. Při práci je potřeba větrat a pro děti to příliš vhodné není.

Dřevěné rámy

Jsou dle mého názoru nejpopulárnější stálicí. Navíc skýtají množství povrchových úprav. O to nám jde, pokud si rámy chceme sami dotvořit, barevně a povrchově upravit. Tak, aby ladily s obrázky uvnitř. Na výrobu dřevěných rámečků se používá především borovicové dřevo. Můžete je koupit povrchově neupravené nebo již s úpravou (moření, lakování, barvení).

Ostatní rámy s různou úpravou a zdobením

Jsou to lišty zdobené nejrůznějšími styly a technikami. Setkáme se s nimi u starších ráků, ale vyrábějí se i nové. Můžete mít takový obrázek třeba doma přímo v obýváku nebo u babičky.

S rámy v luxusním provedení (často samozřejmě zrestaurovanými) se setkáte v galeriích výtvarného umění, kostelech a na výstavách.

Moderní obrazy se často nerámují (hlavně abstrakce) nebo se jen jednoduše olištují. Záleží na citlivém posouzení a druhu obrazu. Dobře zvolený a upravený rám může samotný obraz ještě pozvednout o několik úrovní nahoru.

Vraťme se zpátky k ozdobným lištám, ze kterých jsou rámy sestaveny. Lišty mohou být lakovány ve více vrstvách. Také přebušovány, zdobeny vyrývaným ornamentem či patinou, zlaceny plátkovým zlatem či jeho náhražkami. Ozdoby a ornamenty mohou být našepsovány, (připomíná sádrovou vrstvu a někdy se u starších kousků odlupuje). Postup výroby má většinou každé rámařství svůj.

Vyskytují se lišty a rámy dýhované s nalepeným zdobením z okrasných dřevin. Vyřezávané rámy bývaly upraveny povrchovou úpravou „křídováním“, byly zlaceny či patinovány. Nebojte se, takovéto složité a namáhavé procesy podstupovat nebudeme.

Zdobení rámu se však dá pojmout velmi nápaditě i v takřka domácích podmínkách a také si to ukážeme.

Stává se, že takovéto starší rámy objevíte na půdě, třeba po babičce. Pro práci s nimi je potřeba ověřit si několik věcí a podle toho postupovat:

- Zda se budou vůbec hodit k vašim vybraným obrázkům a pro váš účel.
- Z jakého jsou materiálu, popř. čím jsou zdobeny, natřeny. (To je velmi často nejasné hlavně u povrchové úpravy a zjistit se to nedá. Nezbyvá než experimentovat).
- Jak vypadá povrchová úprava a zda se dá odstranit mechanicky (broušení) či chemicky (různá ředidla, louh). Popřípadě uvážit, zda se vám tato titěrná práce s rámem vyplatí.
- Zda na rámu bude držet barva. (Doporučuji většinou akrylové barvy nebo barvy značky Balakryl). Vyzkoušejte, třeba na boční straně rámu. Někdy se stane, že barva chytá bez problému i bez odstranění povrchové úpravy nebo vzniknou zajímavé efekty.
- Zda rám již není dostatečně hezký nebo dokonce vzácný sám o sobě a další úpravy již nepotřebuje.

Tak jaké rámy si vyberete vy?

2.2. Velikosti rámu

Celkem samozřejmá věc, ale před pořizováním rámu je dobré se nad velikostí zamyslet.

Hlavně pokud už znáte rozměry děl, která chcete rámovat.

Většina obrázků bývá vytvořena na standardních formátech papírů a čtvrtek **A3, A4, A5, A6**.

Velikosti rámu jsou vyráběny totožně. V tomto případě to není problém a máme vyhráno. Pokud se neorientujete ve velikostech, pomocníkem vám může být **tabulka rozměrů papírových čtvrtků**. Je součástí speciálních příloh od str. [52](#).

Co když ale má obrázek výrazně jiný rozměr než běžně prodávané rámy nebo se naopak velikostně nehodí do atypického rámu, který jinak perfektně k obrázku ladí?

Co když chceme udělat výřez z většího výkresu a velikost obrázků nám nesedí na standardní rozměry rámu?

Pokud si nechcete nechat dělat rám na míru, což vychází dost draho, mnoho problémů vyřeší **pasparta**. Udělejte si paspartu podle návodu na str. [39](#).

Papírová pasparta obrázek vhodně „orámuje“ ještě než jej vložíte do rámu, dodá dílu šmrnc. Velikost pasparty, kterou si budete vyrábět, si určíte dle velikosti rámu. A to je celá finta. Do

obrovského rámu tak v paspartě můžete vsadit i docela maličký obrázek a bude to vypadat zajímavě.

✓ Rady a tipy:

Vůbec není nutné, aby všechny zdobené a barvené rámy byly velikostně jeden jako druhý. I když je to jednodušší varianta, kterou snadno dodržíte zakoupením tvarově, materiálově a velikostně stejných rámu. U velikostně totožných rámu se dobře a jednoduše řeší kompozice i následná instalace. Důležitější než tvar a velikost je to, zda rám celkově ladí s obrazem, který bude uvnitř. Prostě si rám musí s obrázkem sednout.

Vhodným výběrem rámu, jeho následnou barevnou úpravou či zdobením - po zralé úvaze, docílíte i toho, že se vám obrázky jako celek budou hodit do interiéru.

2.2. Stylové ladění rámu a možnosti zdobení

Dětské obrázky máme nachystány. A než půjdeme na samotné rámování, přichází důležitá pasáž. Dávám ji skoro na začátek, abychom mohli zapřemýšlet nad celkovým barevným laděním rámu. I nad tím, zda se budou hodit do vašeho interiéru. Ale hlavně, jestli „padnou“ k rámovanému obrázku.

Pro zjednodušení jsem nachystala přehled několika typických základních možností úpravy rámu. Pokud se najdete v některém ze stylů, bude podle vašeho naturelu zřejmě vypadat i interiér vašeho bydlení a podle toho se můžete dále orientovat.

Rámy výtvarné

Pro ty, co hledají něco netradičního, veselého, barevného, možná i trochu výstředního, něco, co upoutá pozornost. Rámy různě zdobené, malované, patinované, přebroušované, kombinace různých možností a technik, originální, zajímavé. Zkoušejte, vybírejte, hraje si. Vznikne určitě mnoho originálních kusů.

Barevné a výrazné rámy se skvěle kombinují s rámy v přírodní barvě dřeva. Můžete také využít barevné kontrasty a k barevně výrazným rámu přidat několik rámečků v doplňkové barvě. Nebo zjemnit odstín výrazné barvy na jednom rámu, zesvětlením základní barvy při natírání druhého rámu. Pro vás budou obzvlášť vhodné kapitoly na stranách [25 - 36](#).

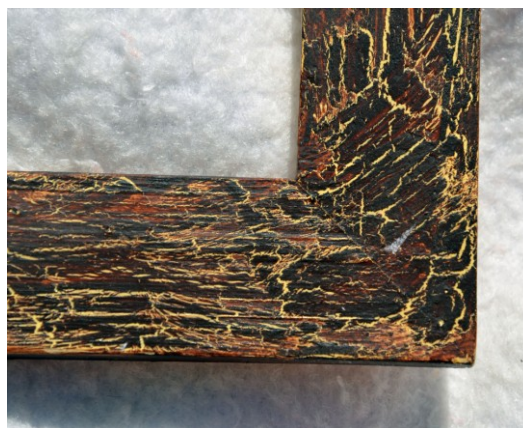

Rámy starého vzhledu tzv. „vintage“ vzhled

Rádi využíváte staré nalezené věci a přetváříte je do nové podoby? Nebo se snažíte napodobit starý vzhled na nových věcech?

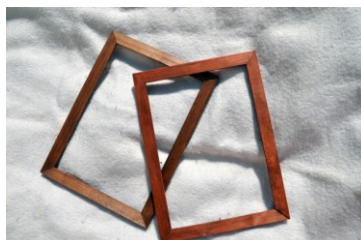
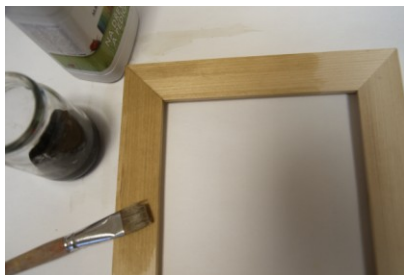
V klasické umírněné podobě staré rámy můžete vyčistit, opravit, ponechat v přírodní barevnosti, jen přelakovat matným lakem a nechat vyznít přirozeně starý vzhled. Nebo namořit, přebarvit, využít možností jemného patinování. S rámy se dá také naložit experimentátorsky a zkusit „od každého něco“.

Určitě vás zaujme kapitola, jak na starý (oprýskaný) vzhled na stranách [32 - 36](#).

Rámy přírodní

Vyznáváte-li jednoduchou a přirozenou přírodní barvu dřeva, je tohle odstavce pro vás. Dřevěné rámy se v současnosti často zhotovují z borovicového dřeva. Prodávají se buď v neupravené, syrové podobě, vhodné hned k další úpravě. Nebo s tenkou vrstvičkou laku, lazury. Ta se dá přebrousit nebo odstranit chemicky.

Pokud chcete docílit určitého odstínu dřeva, doporučuji užití lazury nebo mořidla v požadované barvě dřeva (dub, javor, břiza ap.). Výběr v prodejnách, zvláště těch větších a zásobených, je pestrý.

Takové rámy v přírodním vzhledu v podstatě neurazí nikoho a hodí se jak k velmi výrazným obrázkům, tak téměř i do každého interiéru. Jen je třeba dát pozor, aby druh a barva dřeva korespondoval s barvou dřeva vašeho nábytku.

Na trhu dnes existuje spousta barev na dřevo a laků, které zvýrazní strukturu dřeva či rám nabarví v odstínu dřevěného nábytku v místnosti, kde budou obrazy umístěny. Interiéroví designéři zmiňují, že je dobré mít v místnosti max. 2 druhy (barvy) dřeva. Platí to zejména pro nábytek, ale je dobré se zamyslet i při volbě rámu.

Pokud je nábytek a interiér hodně barevný a místnost potřebuje spíše zklidnit. Jemná barva a struktura dřevěného rámu je pro obrázky do takového místa dobrou volbou.

Také jemné nabarvení nebo napatínování rámu tak, aby prosvítala struktura dřeva, vypadá velmi příjemně. Pokud se vám nehodí do interiéru barva dřeva v přírodních tónech, považujte o způsobu jemného napatínování dřeva. Více se dozvíte na str. [25-28](#).

Ostatní rámy:

Rámy minimalistické, čisté, jednoduché

Jednoduché řešení pro ty, co už mají jasno, co přesně v interiéru chtějí nebo nemají čas na extra velké piplání a příliš nemusí různé ozdoby. Varianta pro vyznavače jednoduchého a čistého minimalistického stylu. Stačí, když si vyberete určité barevné ladění rámu s obrázkem a interiérem. Provedete jednoduché barevné nátěry, maximálně je zkusíte přebrousit a změnit takto vzhled rámu. Nebo koupíte již hotové rámy, kovové, přírodní dřevěné, klip-rámy apod. a obrázky do nich nainstalujete.

Výrazný obrázek vpravo na fotografii by se určitě neurazil, kdyby byl nainstalován do clip rámu.

Stejně jako tato vzdušná tušová malba.

Rámy „od každého něco“

Také můžete samozřejmě vyzkoušet různé techniky zdobení. Akorát pak možná bude problém „kam s nimi“ při výzdobě interiéru. Tato možnost se hodí pro experimentátorsky laděné duše. Také užijete při zdobení a rámování dárkových obrázků různým osobám, kde se můžete vyřádit a využít více stylů. Drobné rámečky např. k postavení na stůl či k počítači neskýtají mnoho zdobící plochy. Dle mého, ale snesou i odvážnější zdobení. Netvoří úplně dominantu prostoru jako obrázky ve větších rámech pro zavěšení na zeď, spíše jsou zajímavým detailem, milou věcí, kuriozitou, ale své místo si jistě najdou.

✓ Rady a tipy:

Barevné ladění

Vyberte si 1 styl nebo několik stylů zdobení, které vyzkoušíte a pouvažujte nad barevným laděním rámu. Pokud víte, že budete chtít rámy zkoušet různě barvit, natírat, přetírat a brousit, patinovat, zvolte 1 základní barvu, která se bude na rámech hodně objevovat.

Vyberte 1-2 doplňkové barvy. Mohou to být barvy kontrastní k hlavní barvě nebo tón v tónu (barvy příbuzné svým odstínem). Nic nezkazíte, pokud také koupíte plechovku bílé nebo krémové barvy. pomůže ostatní barvy zesvětlit a vyrobíte tak spoustu odstínů. Pokud už víte, že obrázky půjdou např. do vašeho bytu, popřemýšlejte také, zda zvolené barvy rámu budou sedět s ohledem na barevné ladění interiéru.

Nebo k celé věci přistupte dobrodružně a ryze experimentátorsky. Umístění obrazu a jeho sladění s interiérem může být hotová věda, když to budete brát příliš vážně. Nebojte se! Postupujte dle vaší úvahy a citu.

Pomoci a inspirovat Vás může i [tento článek](#).

krok 3: Upravujeme rámy

3.1. Pořízení nových rámečků

Čtete v případě, že rámy nemáte a chcete si nějaké pořídit.

Pokud už máte nachystané obrázky na zarámování, znáte velikost budoucích ráků a máte přibližnou představu, co s nimi budete dělat, měla by to být hračka. Jediná otázka zní:

Kde nakoupit, když obchodů je celá řada?

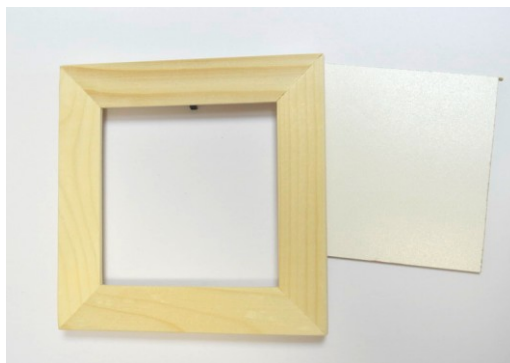
Možná už máte svoji prodejnu. Pokud ne, zkuste pátrat na internetu.

Není nad to, vidět kupovanou věc naživo. Hlavně co se týká ráků, někdy může být na fotografiích v e-shopech zkreslená barva či struktura dřeva. Někdy se i šířka latěk na fotografii zdá větší, než ve skutečnosti je.

Rámy pro kreativní dotváření a zdobení bez vrchního skleněného nebo plastového krytu lze nakoupit často ve výtvarných potřebách. Je možné hledat i v různých hobby a kutilských obchodech, v rámařství. Nově nakoupené rámečky, pak stačí jen rozebrat, případně očistit od prachu a můžete zdobit.

V přední části bývá papír, který zatím nevyhazujte. Má stejné rozměry, jaké bude mít rámovaný obrázek. Může se hodit jako „zkušební maketa“ při instalaci v interiéru.

Na některých zakoupených dřevěných rámech bývá jemná vrstvička laku. Pokud kupujete přes internet, někdy také tento detail není z obrázku na webu patrný. Stačí přebrousit smirkem, aby nátěrová barva lépe chytala.

3.2. Pořízení starých ráků

Můžeme využít a umělecky „zrestaurovat“ i staré rámy, pokud máme. Mají své kouzlo a často se dají nově upravit tak, že je nepoznáte či vhodně vypíchnout a **podpořit jejich starý vzhled**.

Nejlépe, pokud máte k dispozici celý rám i se sklem.

Úžasné je, pokud se vám naskytnou staré, nevyužitá a celkem zachovalá rámy.

Po jednoduché úpravě se mohou rámy samy o sobě (i bez vsazeného obrázku) stát krásnou bytovou dekorací.

Kde všude je hledat?

U babiček na půdách, v antik prodejnách, bazarech, na bleších trzích, i doma.

Podívejte se, co vám doma leží schované v komůrce nebo ve sklepě. Možná objevíte obrázek, který už nechcete, rám by se však hodil.

Když máte rám a chybí mu sklo

Chybějící sklo je možné nechat si do rámu nařezat u sklenáře na míru.

Sklo by mělo přesně sedět, pozor na měření.

Rozměry berte podle zadní strany rámu, kde jsou žlábký, do kterých se sklo vsazuje.

Sklo může být o nějaký milimetrík menší než je zadní strana.

Je to lepší, než tam pak sklo různě páčit a vsazovat nadoraz.

Další možností je zarámování obrázku bez skla nebo využití dekorativního rámu bez obrázku jako součást bytové výzdoby.

Čistíme, opravujeme, restaurujeme

Pokud jsou ve starých rámech „vysloužilá“ obrázky a fotografie, bude potřeba je vyjmout. Rám otřít vlhkým hadrem, sklo vyčistit, tak jak jste zvyklí.

Když rám otočíme, na zadní straně uvidíme, že bývá sklo spolu s obrázkem a podkladovou lepenkou často přichyceno k rámu pomocí hřebíků. Někdy tam bývají ohýbací svorky. Bývá to vše ještě někdy přelepeno papírovou lepicí páskou. Pásku odstraníme pomocí mokrého hadříku, kartáčku, houbičky či nožíku.

Hřebíky, které drží vzadu obrázek a sklo, se dají vytáhnout pomocí kleští. Někdy se mi podařilo hřebíky šikovně nadzvednout, ale ne úplně vyndat. Nechala jsem je tak. Nemusela jsem pak přibíjet nové. To však nejde vždy a je pak při finální instalaci potřeba hřebíky znova dozadu přitřuknout, aby vám obrázek i se sklem nevypadl. Často se dá využít i vzadu už připevněný starý háček - úchytka na zavěšení obrazu. Pokud ji na starém rámu máte, nevytahujte ji. Bude se hodit.

Rámy „na pokusy“

Nalezla jsem i zajímavé staré rámy (nebyly však tak umělecké a hodnotné, abych je nemohla využít na své pokusy. Měly povrch zdobený vrstvičkou křídového šepsu. Do něj byly vyryty různé ornamenty. Takové rámy bývají často opatřeny „stříbrnou“ nebo „zlatou“ patinou nebo hnědavou lesklou barvou, která imituje dřevo či jiným nátěrem. Pokud jsou neporušené, dají se po očištění natřít třeba Balakrylem nebo akrylovou barvou a využít pro vaše rámovací účely.

Když se šeps nebo křídová vrstva na některých místech láme a drolí, zkuste ji odloupnout pomocí špachtle nebo nože, pak zabrousit smirkem. Když to půjde dobře, dá se celá akce úspěšně absolvovat. V opačném případě bych rám radši oželela a do vyčerpávající a zbytečně zdouhové práce se nepouštěla. Nebo si rám nechte na pokusy, jako jsem použila staré odrolené rámy na str. [37-38](#).

Povrchová úprava

Čistě dřevěné rámy je dobré obrousit pomocí brusné vaty nebo smirkového papíru. Zbavíte se tak různých laků, odlupujících se barev a nátěrů.

Na odstranění starých nátěrů se používá i horkovzdušná pistole, spíše na větších plochách. Rám zase nedá tolik zabrat jako stará skříň a vše jde zvládnout i smirkem nebo brusnou vatou.

Chemicky jdou nátěry dobře dolů pomocí roztoku louku, technického lihu, ředidel. Záleží na typu povrchové úpravy rámu. Chce to vyzkoušet, čím půjde nátěr dolů nejlíp.

POZOR! K těmto chemickým akcím bych rozhodně nepouštěla děti.

Honosnější rámy s různým zlacením a patinou mohou být samostatnou dekorací. Staré nátěry však jdou dolů hůře. Pro rámování dětských obrázků se příliš nehodí, proto se jimi v této knize nebudeme zabývat.

Než budete natírat a zdobit, zbavte rám prachových částic. Stačí otřít mírně vlhkým nebo suchým hadrem. Nebo odstranit prach jemným kartáčem, štětečkem.

Pokud někoho tato problematika zajímá a miluje starý „vintage“ vzhled věcí a uvažuje třeba nad jemnou a decentní úpravou starých krásných ráků jako ozdoby do interiéru, či si chce napatinovat komodu apod., vřele doporučuji [kurzy patinování](#) paní Lenky Sýkorové, která je v tomto oboru odbornicí.

Její doporučení pro patinování s dětmi si můžete přečíst [zde](#).

krok 4: Zdobíme rámy

(Pro mě velmi oblíbená část akce)

Několik způsobů zdobení ráků:

4.1. Lehký nátěr

4.1.1. Lakování

4.1.2. Lazurování

4.1.3. Moření

4.1.4. Jemné barvení a patinování

4.2. Barvení a malování

4.2.1. Natírání a barvení

4.2.2. Malování a kreslení na rámy

4.2.3. Efekt suchého štětce

4.2.4. Otisky

4.3. Starý (oprýskaný) vzhled

4.3.1. Patinování (vybrušování vrstev)

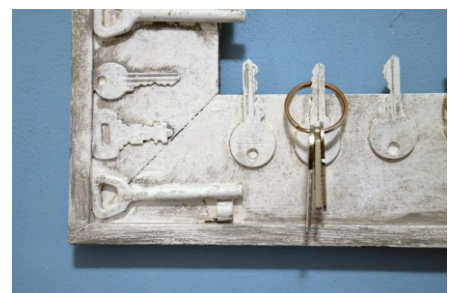
4.3.2. Vymývání barev

4.3.3. Krakelování

4.4. Zdobení

4.4.1. Lepení drobností

Přehled dekorativních technik s návody

4.1. Lehký nátěr (prosvítá struktura dřeva)

Informace o lakování, lazurování a moření uvádím jen krátce jako zmínku jednoduché úpravy dřevěných rámců. Není to až tak tvůrčí, jako spíše natírací, činnost. Většina níže uvedených nátěrů se dá velmi dobře sehnat ve větších hobby prodejnách pro kutily, obchodech barvy-laky atp.

4.1.1. Lakování

Pěkný dřevěný rám je možné jen opatřit bezbarvým lakem (v nabídce bývá matný nebo lesklý). Nechat zaschnout a je hotovo!

4.1.2. Lazurování

Lazura je průsvitný nátěr v přírodních barvách v různých odstínech dřeva. (bříza, lípa, dub ap.). Lazura dřevo chrání před vlivy počasí, což u rámců není až tak důležité. Stačí vybrat nátěr určený pro vnitřní použití. Pro práci je výhodnější vybrat lazuru ředitelnou vodou. Je ekologičtější, praktická na vymývání štětců a práci s dětmi. Samozřejmě je možné využít zbytky nátěrů, které jste třeba dříve použili na nábytek a barevně tak sladit i rámy.

4.1.3. Moření

Další jednoduchou možností je využít z široké řady nabízených mořidel, vámi vybraný odstín, např. [zde](#) (v odkazu je zobrazen vzorník, pro představu o možné barevnosti.)

Výhodou mořidel je tlumenější, ale i výrazná barevnost, která zachovává strukturu dřeva. Existují opět i vodou ředitelné varianty. Přidáním vody můžete výrazný odstín zesvětlit. Barevně namořený rám jde použít i jako základ pro další tvořivé zdobení.

4.1.4. Jemné barvení a patinování

Potřeby a pomůcky:

- akrylové barvy nebo Balakryl
- štětce, houbičky (třeba na nádobí)
- vlhký hadr, miska s vodou
- odřezky dřeva na pokusy
- pracovní podložka na stůl (plastový ubrus nebo kus látky- novinový papír se přilepuje a špatně se odstraňuje)

Jak vidíte na obrázku, na jemně napatinovaný šedý rám lze i kreslit.

Přehled barev pro nátěry

Pokud se rozhodnete pro vodou ředitelné barvy, tak vynikající výsledky mají **akrylové barvy**. Jsou husté, prodávají se v mnoha odstínech a barevných škálách. V tubách a různých lahvičkách podle výrobce od 100 ml do 1 litru.

Další výhody:

- dají se vzájemně míchat
- většinou mají matný vzhled (nebo i krásné metalické odstíny)
- jsou netoxické
- omyvatelné dokud nezaschnou (Pokud je neumyjete z rukou, zanechají škráloup. Buď je během práce umyjete vodou nebo si po zaschnutí pomůžete kartáčkem. Podobně s potřísněným oděvem. Tam jistota vyprání už není 100%. Lépe je mít na sobě něco pracovního.)

Barvy seženete ve výtvarných potřebách, někdy i v papírnictví, v internetových obchodech s výtvarnými potřebami.

Některé velmi levné akrylové barvy (prodávané často v obchodních řetězcích) obsahují málo pigmentu, proto by nemusely být výsledky dle vašeho barevného očekávání. Ale pro začátek na rámečky a pokusy klidně postačí a nejsou zase tak špatné.

Obdobně se používají barvy značky

Balakryl. Nejsou tak pastovitě husté jako akrylové barvy. Jsou tekutější a mohou se hůře nanášet.

Barva někdy stéká.

Prodávají se většinou v plechovkách o objemu 750 ml.

V nabídce je verze mat i lesk. Barvy jsou ekologické, vodou ředitelné, používají se i na nátěry nábytku a hraček pro děti.

Barvení

Vrhneme se na jemné barvení dřevěných ráků, jde nám jen o lehký nátěr. Chceme nechat prosvítat strukturu dřeva.

Výborné je použít **houbičku**. Naneseme na ni trochu barvy, a tu jemně zatíráme po ploše ráku. Barvu je možné naředit vodou, pokud se nám zdá příliš výrazná nebo krycí.

Míchání barev

Namíchat si můžeme své vlastní odstíny. Vyplatí se vždy k 1 až 3 barevným odstínům (samozřejmě je možno i více, podle vašich barevných plánů), koupit bílou nebo krémovou barvu, neztratí se. **Bílá barva** se používá **k zesvětlení** ostatních barev. Přidáním **černé** ztmavujeme. Ne vždy je to ale s přidáním černé „ono“. Odstín může jít např. spíše do šeda a jiných podivných barev, které třeba zrovna nechcete. Pokud chcete některou barvu trochu ztmavit, přidejte spíše barvu stejného druhu o několik odstínů tmavší.

Např. do oranžové stačí pro ztmavení přidat maličko tmavě červené, vínové. Nejprve to vyzkoušejte na kousku dřeva nebo na papíru.

Namixováním bílé a černé vám samozřejmě vzniknou zajímavé šedé odstíny. Tady je to jednoduché.

Při míchání barev je také dobré si předem rozmyslet, jaké množství barvy budete potřebovat. Na ráky jí bude stačit spíše trocha. Nikdy se mi moc nevyplatilo míchat barvy do zásoby. Na druhou stranu, pokud si barvy namícháte málo, bude vám chybět. Asi těžko se přesně trefíte znova do stejného odstínu. Jedině si zapisovat poměry na lžičky ap. To jsem tedy zatím nedělala, vždy postupuju a míchám „od oka“.

Při práci doporučuju pracovní oděv, vlhký hadr na otírání rukou ležící někde poblíž se také může hodit. Po zaschnutí jde barva z rukou odrolit, vykartáčovat. S vypráním ušpiněného oděvu už nemám tak dobré zkušenosti.

Odstíny kupujte podle vlastního vkusu, v souladu nebo kontrastu s barvami zdí a interiéru, místa kam chcete obrázky nainstalovat. Důležité je i promyslet, zda bude barva ráku ladit s obrázkem.

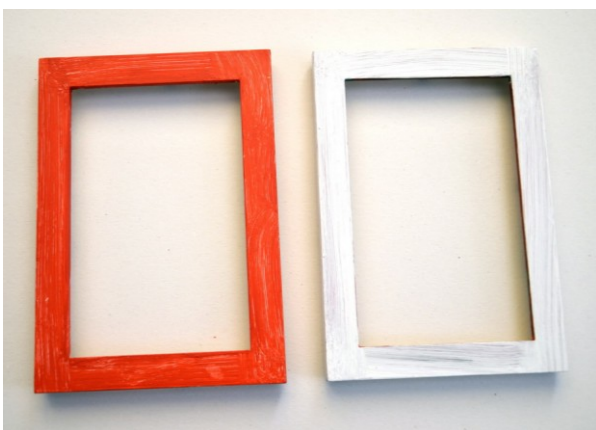
4.2. Barvení a malování

Potřeby a pomůcky:

- Akrylové barvy nebo Balakryl
- Štětce na malování, různé velikosti, ploché i kulaté
- Na otisky: houbičky, razítka, vatové tyčinky
- Vlhký hadr, miska s vodou
- Odřezky dřeva nebo kus papíru na zkoušky
- Pracovní podložka na stůl

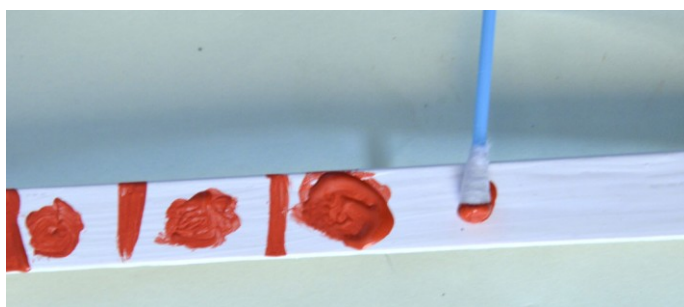
4.2.1. Natírání a barvení

Je to jednoduché. Rám opatříme nátěrem vybrané oblíbené barvy (můžete si sami namíchat žádaný odstín). Třeba barvu zesvětlit přidáním bílé nebo krémové barvy. Je dobré dát 2 až 3 vrstvy. Nechte zaschnout. Barva schne poměrně rychle, záleží na hustotě a tloušťce vrstvy a tepelných podmínkách. Pokud budete s rámem dále pracovat (brousit), je dobré nechat podkladovou vrstvu 24 hodin schnout. Malovat na rám můžeme hned po zaschnutí barvy.

4.2.2. Malování a kreslení na rámy

Zde se naskýtá neobyčejný prostor pro fantazii a tvořivost. Vás i vašich dětí. Po zaschnutí základní barevné vrstvy malujte na rám menším štětcem. Dobře vypadají jednoduché tvary a linie, čáry, tečky, vlnovky apod. Tečky snadno vyrobíte pomocí vatové tyčinky namočené v barvě.

Pro práci s dětmi je lepší odebrat menší množství barvy z plechovky či tuby. Barvu pro malování, tečky nebo razítkování dáme do menší mističky nebo klidně třeba do víčka od PET lahve.

Další ukázky možného zdobení ráků:

Ukázky barevného zpracování ráků dětmi batolecího věku z kurzů pro rodiče a děti:

Ráky jsou volně pomalovány temperovými barvami. Abstraktní obrázky v rámech jsou vytvořeny malováním temperami a černou tuší na alobal.

Ráky jsou hodně barevné. Kresba a malba černou tuší je výrazná, ale ráky doplňuje a nezaniká v nich. Ráky jsou podlouhlého obdélníkového tvaru a bez skla. V případě tohoto abstraktního řádění to vůbec nevadí.

4.2.3. Efekt suchého štětce

Na zaschlý barevný nátěr malujeme štětcem. Vyplatí se vybrat hodně kontrastní barvu. Nemusí jít o klasický barevný kontrast, barva by měla být jen hodně odlišná (černá-bílá, tmavě hnědá-oranžová, růžová –zelená, světle modrá – tmavě modrá ap.).

Finta efektu suchého štětce spočívá v tom, že na štětci je opravdu málo barvy, kterou navíc vůbec neředíme vodou.

Je potřeba tato důležitá věc: **Štětce s trochou barvy vymalovat na kusu zkušebního papíru nebo novin.**

Až máte pocit, že na štětci už barva skoro není, že maluje jaksi „na sucho“. Teprve potom jemně, z jedné strany na druhou, opatrně, lehce ale poměrně rychle přejíždíte koncem štětce po rámu. Měl by zanechat jemné, „suché stopy“. Pokud se to nedaří, trénujte na kusu dřeva opatřeného základním nátěrem vybrané barvy nebo na papíře.

4.2.4. Otisky

Pomocí tiskátek můžete na přírodní či předem nabarvený rám otiskovat různé tvary dle razítka. Na obrázcích vidíte zdobení pomocí otisků razítek z mechové pryže. Tato razítka si můžete jednoduše vyrobit podle vlastního návrhu nebo využít zajímavou předlohu. Tvořivých možností je mnoho.

Barvu lze také nanášet houbičkou nebo stříkáním přes šablonu.

Rámy a obrázky na těchto fotografiích vyzdobily děti z výtvarných kroužků. A šlo jim to pěkně od ruky.

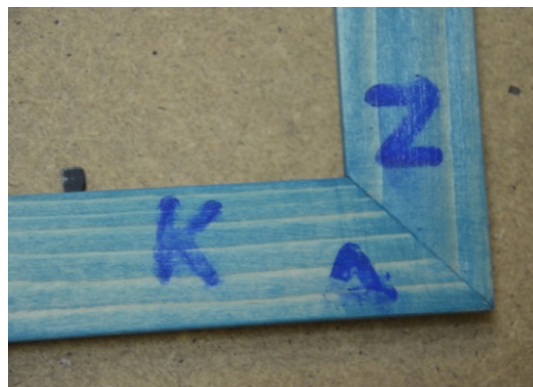
Na fotografiích vidíte výsledky i průběh práce.

Rámečky jsme nazdobili pomocí otisků písmenkových razítek. Využili jsme rámy bez skel, prodávaných jen se základní destičkou.

Dohromady vytvořil rám a obrázek doplňující se kompozici. Podrobný návod naleznete v dárkovém e-booku:

Obraz a rám, 9 projektů na tvoření krok za krokem.

Pro návod, jak zhotovit razítka, doporučuji shlédnout Videokurz zdarma, [Kouzla s otisky](#), kde se naučíte mnohem více.

4.3. Starý (oprýskaný) vzhled

Ošoupaného, popraskaného, jakoby starého vzhledu dřevěných rámu aj. dekorací můžeme dosáhnout několika způsoby:

4.3.1. Patinování (vybrušování vrstev)

Potřeby a pomůcky:

- Dřevěný rám
- Akrylové barvy nebo Balakryl
- Štětce na malování
- Smirkový papír nebo brusná vlna
- Odřezky dřeva na zkoušky
- Pracovní podložka na stůl (starý ubrus nebo kus látky, novinový papír se přilepuje a špatně se odstraňuje)

Oprýskaný, (starý, vintage) vzhled je v poslední době v módě a tuto techniku můžete použít i na jiné dřevěné dekorace či nábytek.

Nejprve naneste na rám nátěr spodní barvou, 2 až 3 vrstvy (barva bude po vybrušení jemně prosvítat).

Poznámka:

Také můžete využít již nabarvený rám z obchodu. Ujistěte se, že je dřevěný a zda-li je nátěr proveden barvou na akrylátové bázi. To se nedá většinou moc zjistit, výrobci to někdy neuvádějí. Když bude rámeček až moc podezřele lesklý, nebrat, pokud ho chcete ještě natírat. Pravděpodobně je opatřen nátěrem na jiné bázi než vodní a povrch připomíná umělou hmotu. Barva by nejspíš nedržela.

Příprava na vybrušování pro docílení zajímavého ošuntělé - ošoupaného vzhledu spočívá v postupném nanášení několika barevných vrstev.

Každou barevnou vrstvu necháme nejlépe 24 hodin zaschnout. Není to úplně nezbytně nutné přesně dodržet (barva podle tepelných podmínek zasychá cca do 30 minut).

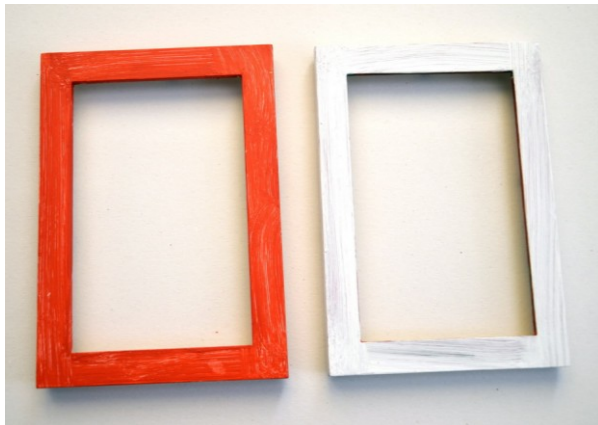
Barevných vrstev můžete dát dle libosti. Zpravidla 2 až 4 barevné vrstvy v různých odstínech. Po dokonalém zaschnutí vybrušujeme. Pokud brousíme hodně intenzivně, dostaneme se až na dřevo, což není na škodu.

Shrnutí (pro 2 barevné nátěry):

Krok 1: První nátěr na dřevěný rám a schnutí. (Použila jsem červenou akrylovou barvu.)

Krok 2: Druhý nátěr bílou barvou na zaschlou červenou barvu, schnutí.

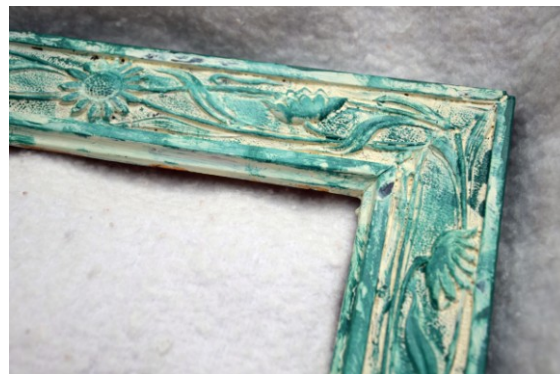
Krok 3: Broušení.

4.3.2. Vymývání barev

Potřeby a pomůcky:

- Dřevěný rám
- Akrylové barvy
- Štětce na malování
- hadr, houbičky, miska s vodou
- Pracovní podložka na stůl

Aby byl efekt vytírání barvy dobře patrný, je dobré využít na dotvoření zajímavý rám zdobený plastickými motivy. Nebo si zajímavou strukturu na rámu vytvořit pomocí husté akrylové barvy.

Dřevěný rám opatříme základním nátěrem.

Použila jsem bílou akrylovou barvu.

Pokud si se zdobením vyhrajete, můžete i pomocí štětce či houbičky vytvářet tečkováním zajímavé struktury.

Necháme dobře zaschnout.

Na základní nátěr pak pomocí štětce či houbiček nanášíme vybraný odstín barvy. Stačí velmi malé množství, barva se bude zatírat. Zkuste suchý i vlhký hadr, uvidíte, co vám bude lépe vyhovovat. Někde můžete barvy nechat více, jinde zase vytřít do ztracena. Nátěry a zatírání na zaschlé vrstvy můžete opakovat s různými odstíny, až do úplné spokojenosti s výsledkem.

4.3.3. Krakelování

Efektní, popraskaný vzhled, kdy předměty, v našem případě rámy, vypadají jako staré. Několikrát barvou natřené věci, které stářím a zubem času popraskaly a nyní pod prasklinami prosvítají různé barevné vrstvy.

Pomůcky:

- **Dřevěné rámy**
- **Akrylové barvy** (2 barvy nejlépe kontrastní - hodně odlišné, světlá + tmavá apod.)
- **Krakelovací lak**
- **Štětce, nádoba na vodu, hadr**

Podrobný popis:

Nejprve je potřeba rám opatřit základní barvou, která pak bude prosvítat skrz praskliny vrchního barevného nátěru. Toto je potřeba si rozmyslet předem kvůli nákupu barev. A připravit si požadované odstíny.

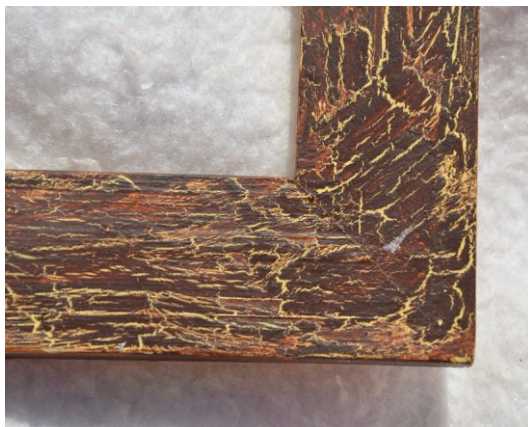
Můžete také použít již natřené rámy, které se vám pro svoji barvu nehodí a potřebujete je vyspravit a přebarvit. Nátěrová barva by měla být vodou ředitelná. Tedy nejlépe doporučovaný Balakryl nebo akrylová barva.

Zajímavě vypadá, pokud jako první barevnou vrstvu dáte tmavou nebo jakoukoliv výraznou barvu a nahoru dáte bílou nebo krémovou. Praskliny jsou pak tmavé.

Nebo opačný postup. Jako první nátěr zvolíte světlou barvu, následuje tmavá. Praskliny jsou tak světlejší.

Dá se docílit i velmi jemného vzhledu „tón v tónu“.

Například když spodní barva je tmavě modrá a vrchní pak středně nebo světle modrá.

Rám necháte dobře zaschnout, na přímém slunci za pěkného počasí při práci venku je to otázka 10 - 30 minut, jinak je nutno počkat. Pak rámy opatříme vrstvou **krakelovacího laku**.

Krakelové efekty

Konzistencí připomíná lak průsvitný rosol. Prodává se ve výtvarných potřebách. K sehnání je samozřejmě také v internetových obchodech. Některé druhy jsou dokonce speciálně přizpůsobené na vytvoření velkých prasklin a naopak.

Také platí, čím hustší vrstva laku, tím budete mít později větší praskliny neboli krakely.

Necháte krakelovací lak na rámu jen mírně zaschnout, (nutno sledovat a vystihnout ten pravý moment, kdy se už na laku vytvoří škraloup. Pak můžete natírat vrchní barvou.)

Při natírání vrchní barvou můžete sledovat „kouzlo“. Vrchní barva na polozaschlém laku opravdu celkem rychle „praská“. Můžete přímo za pochodu sledovat vytváření prasklin na vašem rámu. Prasklinami prosvítá spodní vrstva nátěru a to je onen „krakelový“ efekt. Možností pro zkoušení a experimentování je zde hodně.

Takto upravit se dají samozřejmě i jiné dřevěné výrobky či dekorace. Dózy, krabice na víno, stolečky, stojany na květiny apod.

Někdo využívá i kombinace s technikou decoupage (ubrousková technika). Výsledný předmět se pak většinou ještě přelakuje.

U rámu jsem přelakování nedělala, ale je to možné. Použila bych pak spíše matný lak, aby rám neházel odlesky.

Ještě jednou připomínám, že pro výrazný efekt je dobré mít tyto barvy hodně kontrastní (opačné odstíny, jedna hodně světlá, druhá tmavá). Jinak se pokusím s barvami samozřejmě meze nekladou.

Shrnutí:

Krok 1: nátěr spodní barvou

Krok 2: po zaschnutí barvy nátěr krakelovacím lakem

Krok 3: po zavadnutí laku nátěr vrchní barvou

Krok 4: během několika minut získáme popraskaný, „krakelový“ efekt, necháme zaschnout

4.4. Zdobení

Měla jsem z minulých dovolených zásobu mušliček a od dcery Zuzky pěkný obrázek mořského světa. Bylo rozhodnuto.

Nátěr na rám je tentokrát jen lehký, jednovrstvý. Chtěla jsem, aby dřevo lehce prosvítalo.

Mušle jsem nalepila v pravidelné kompozici pomocí lepidla Duvilax.

4.4.1. Lepení ozdob

Střízlivé zdobení

Tady se nabízí dekorativních možností opravdu mnoho. Ne vždy se ale ozdoby na rám a k obrázku hodí. Platí zde, že méně znamená více. Obraz je pak vhodnější umístit někam jako „solitér“ (samostatně).

Pokud máte stejně zdobených ráků a tematických obrázků více, lze vytvářet sestavy a kompozice. Nebo sestavu prostřídat se střízlivěji zdobenými ráky a jednoduchými obrázky.

Nekonečné možnosti a variace

Možnosti zdobení jsou nepřehledné. Od mozaikových technik, po lepení asambláží z různých předmětů. Napadá mě třeba polepení rámu knoflíky. Mohlo by se hodit k textilnímu obrázku. Nebo přilepit několik zajímavých dřívěk a klacíků k obrázku lesních zvířátek.

Nevyhazujte ani malé špačky tužek a pastelek, nepotřebné klíče a jiné, kovové předměty. Lepit můžete korálky, kazové se dají levně sehnat na váhu v korálkárnách.

Děti se vyřádí

Pokud rámujete obrázky vašich dětí, přivtěte je ke spolupráci, určitě vám poradí a vymyslí něco zajímavého. (Třeba lepit kolečka z polámaných autíček na rám pro klučičí obrázek, lepit zbytky stavebnice atd.).

Pozor na druh materiálu a lepidel

Dejte pozor, jaký materiál lepíte a zda jej pak budete chtít natírat společně s rámem na jeden nebo více odstínů.

Pokud jsou všechny lepené materiály i rám ze dřeva, pak to jde přetříť akrylovou barvou nebo Balakrylem. Stejně je to i s kovovými věcmi.

Obecně dobře lepí lepidla Herkules, Duvilax (dřevo, papír, korek, textil i kov). Pro lepení drobných předmětů poslouží dobré vteřinové lepidlo, výborné je to na gelové bázi.

Využít lze na některé projekty i tavnou pistoli.

Jinak speciální lepidla, dle pokynů a informací na obalech.

Pokud budete lepit např. plastové hračky, kousky stavebnice atp., budete si muset pořídit jak lepidlo, které nalepí plast, tak speciální barvu, která na plast chytá, pokud budete chtít celý obrázek ještě pojmout barevně. Plast často drží na dřevě i obyčejným Herkulesem.

Pozor!

Barvy ve spreji, auto laky – pokud budete užívat k dekorování ráků (drží na plastu), je nutné pracovat s nimi venku nebo v dobře větratelné místnosti!

Využití barevnosti ozdob bez povrchového nátěru

Dalším řešením je chytře vymyslet podkladovou barvu, barevně ladící s nalepovanými ozdobami a ty již poté nepřetírat barvou.

Hodně záleží také na obrázku, který dáte dovnitř, aby úplně nezankl a rám ho nepřehlušoval. Takovéto bombastické, bohatým zobením řešené ráky, jsou již samy o sobě ozdobou interiéru.

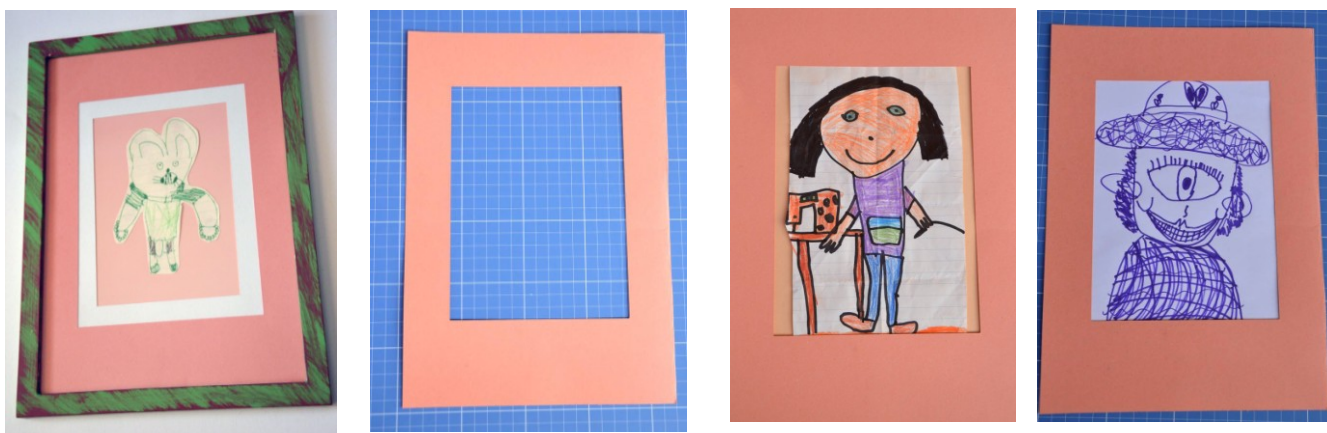
U těchto kreativních ráků se musí počítat s tím, že jsou to poněkud větší lapače prachu díky nalepeným dekoracím a ozdobám. Jsou však o to více výtvarnější a především naše vlastní díla.

krok 5: Paspartujeme

5.1. Příprava obrázků k rámování, výroba pasparty

Pasparta je vlastně **papírový rámeček s vyříznutým okénkem**. Okénko má o něco menší rozměr než vsazený obrázek. Dokonale proto obrázek překryje. Takto upravený obrázek může mít i několik papírových paspart, vypadá to velmi zajímavě. Celý obrázek ještě finálním zarámováním získá ojedinělý vzhled a dílo velmi vynikne.

Jakou zvolit barvu papírové pasparty?

Říďte se barevným laděním obrázku, barvou rámu, celkovým laděním interiéru, vlastním citem a vkusem. Obecně nic nezkazíte, pokud použijete bílou, režnou, přírodně světle režnou barvu pasparty. Pěkně vypadají výraznější obrázky i s šedou nebo černou paspartou s například bílým rámem.

Jakou velikost?

Velikost pasparty musíme samozřejmě měřit a volit podle rozměrů rámu a skla. Papír na paspartu lze vždy podle těchto rozměrů (i atypických) upravit. To je velká výhoda. Můžete do většího rámu pomocí pasparty o stejné velikosti vsadit i docela malý obrázek, který tak krásně vynikne a získá něco navíc.

Rámy se většinou prodávají v rozměrech totožných s rozměry běžně prodávaných papírových čtvrtků (A2, A3, A4, A5 atd.). Malého pomocníka pro orientaci v číselných rozměrech najdete v seznamu příloh od str. [52](#) (úplně poslední strana).

Jak si paspartu vyrobit?

Pomůcky:

- **Řezací podložka** (je výhodou pokud ji máte, jinak jakákoliv deska, kterou můžete poškodit a dá se na ní řezat - kus sololitu, silné sklo, plát umělé hmoty – nejsou ideální, ale dobře poslouží)
- **ulamovací nůž nebo nůžky**
- **tužka, pravítko**
- **obrázky na paspartování**
- **tvrdší papírové čtvrtky na paspartu**
- **papírová lepicí páska nebo samolepky**

Postup práce

Aby pasparta přesně seděla a nebyla každá strana jinak široká, je potřeba pečlivě měřit.

Můj ověřený postup:

Příprava šablony na „okénko“ pasparty

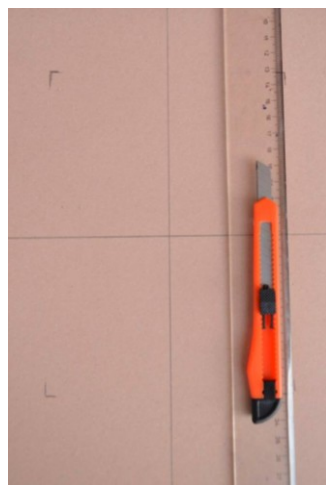
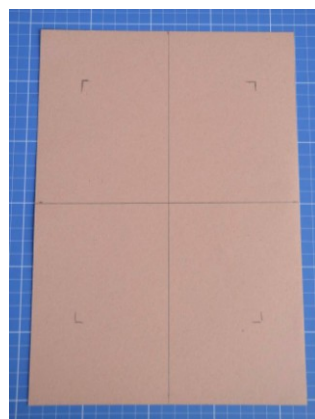
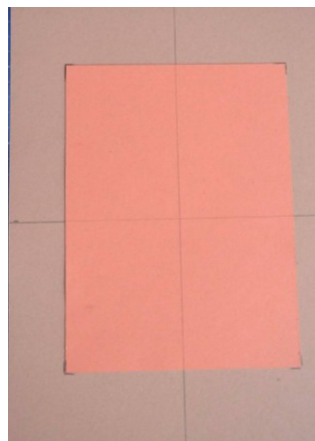
Nejdříve si změřím velikost obrázku, který budu vsazovat do pasparty, (**např. 15 x 10 cm**). Potřebuji získat rozměry okénka na paspartu. Okénko je ta díra, kde později vsadím obrázek. Aby obrázek nevypadl a šel dobře upevnit, musí být okénko o několik milimetrů menší.

Z naměřené velikosti (**např. 15 x 10 cm**) si odečtu z výšky i šířky **1 cm (získám rozměr 14 x 9 cm)**.

Můžete odečíst i více, pokud má paspartovaný obrázek volnější okraje, které mohou být zakryty. Bude se vám lépe připevňovat k paspartě. Ze získaných rozměrů si vyrobím **šablonu** (tady rozměry 14 x 9 cm).

Šablona samozřejmě není potřeba pro ty, kteří rádi měří. Od středu výkresu si můžete naměřit a vyznačit potřebné vzdálenosti na výrobu pasparty. Obdélník vyřezaný v paspartě bude mít tedy rozměry 14 x 9 cm a obrázek o rozměrech 15 x 10 cm půjde krásně zezadu připevnit.

Pasparta vhodně zakryje okraje obrázku a vylepší a zvýrazní jeho vzhled – často velmi razantně.

Příprava výřezu „okénka“

Připravíme si papír na paspartu o velikosti okénka rámu, do kterého budeme později rámovat.

Na papír, přibližně na střed, položíme šablonu.

Posouváním zjistíte nejvhodnější a nejpřesnější polohu.

Pokud se vám rozměry nezdaří, pomůže pravítko.

Je pravidlem, že dolní okraj se nechává o něco vyšší než horní.

Můžete a nemusíte to uplatnit. Oku to většinou lahodí.

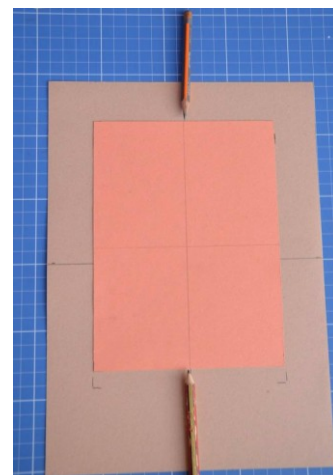
Pokud jsme spokojeni s polohou šablony pro okénko, vyznačíme si tužkou obrys.

Můžeme za pomoci pravítka a ulamovacího nože řezat.

Nebo vyznačíme čáry tužkou a stříháme pomocí nůžek.

(Proděravíme střed - ten nebudeme potřebovat a vzorně vystříhneme okénko. Řezákem je to lepší a čistší práce.)

Pokud paspartujete více stejně velkých výkresů, je dobré uchovat si jednu povedenou paspartu jako šablonu a podle ní měřit.

Přichycení obrázku k paspartě

Nachystáme si tenké proužky papírové pásky nebo samolepek.

Paspartu s vyřezaným okénkem obrátíme hezčí a čistou stranou dolů.

Na paspartové okénko, jeho rubovou stranu,

Se snažíme se co nejpřesněji umístit obrázek lícovou stranou dolů.

Ještě před přilepením je dobré celý obrázek i s paspartou obrátit lícovou stranou nahoru a ověřit si, zda vše správně sedí.

Popřípadě vše opatrně přichytit samolepkou, která by se dala v případě nepřesností odstranit.

Pokud vše sedí, jemně, ale natrvalo přilepíme obrázek k paspartě. Při této manipulaci oceníme, když má

obrázek pokud možno delší přesahy okrajů přes okénko pasparty.

(Těch mých 0,5 mm na každou stranu, je tak akorát, míň už se skoro nedá přilepit..)

krok 6: Zasklíváme a rámužeme

6.1. Kompletování obrázků

Pomůcky:

- Rámy se sklem a hotové obrázky
- Lepicí páska (papírová nebo plastová)
- Tenké hřebíčky s užší hlavou, kladívko, kleště
- očko na zavěšení

Co nás čeká u starých, upravených rámu

Pokud máte rám bez skla a sklo potřebujete, je snadné nechat si ho na míru nařezat ve sklenářství. Změřte si přesně rozměr okénka na zadní straně rámu. Můžete nějaký milimetr ubrat, aby sklo dobře sedlo. Není dobré dávat do rámu příliš tlusté sklo. (Sklo dost váží a nemusel by se vám do rámu vlézt obrázek.)

Když pracuji se sklem, dávám si jako podložku na stůl starý ubrus, utěrku nebo jiný textil, aby sklo neprasklo při manipulaci. Na textil položím rám pohledovou stranou dolů. Do drážky v rámu umístím sklo. Pak vložím obrázek, opět pohledovou stranou dolů, na sklo. Nakonec vložím obdélník tvrdého papíru, vyřezaný z kartonu, který obrázek pěkně zakryje a zpevní. Rozměr je stejný jako u skla.

Některé (i staré) rámy mívají už zabudované kovové svorky, které stačí ohnout a celá věc drží pohromadě. Jindy je nutné po stranách obrazu přituknout zešíkma hřebíčky. Ohneme je k rámu pomocí kleští, aby plnily svou funkci. Hřebíčky klidně dávejte v delších rozestupech, nemusí být blízko u sebe. Podle velikosti rámu a vašeho pocitu. Tak, aby to drželo.

Celou zadní stranu (oblast mezi rámem a zadní stranu pak pro estetický dojem a dodatečné zpevnění či zalepení hřebíčků, můžete přelepit lepicí páskou. U malých obrázků vůbec stačí jen to přelepení páskou, hřebíčků není třeba.

Nakonec přiklepneme očko na zavěšení. Podle toho, zda bude obraz na výšku či na šířku. Pokud je u staršího rámu očko již připevněné a jeho poloha nám sedí, využijeme ho.

6.2. Rámujeme bez rámu (s pomocí pásky)

Když nám zbude nařezané sklo, nemáme už rámy nebo je na obrázku nechceme. Vkusné „rámování“ jen s pomocí papírové pásky a skla

Nabízím zde ještě jednu možnost, jak si „zarámovat obrázek“. Je to jednoduché rámování pomocí lepicí pásky. Na trhu je i spousta barevných plastových pásek. Využívají se často ve školách a kroužcích na veselé dětské rámování.

Novinkou, která je už nějakou dobu k mání, jsou i dekorativní washi pásky z rýžového papíru. Většinou mají malou šířku. Pokud se vám jejich dekor líbí, hodí se k zarámování malých obrázků s využitím tenkého skla. Já mám ráda klasickou režnou papírovou pásku. Má zesnadu lepicí vrstvu, která se aktivuje potřením vodou, podobně jako známky na dopisy. Takovéto rámování se hodí na všechny typy obrázků.

Pokud máte zbytky nařezaných skel, ale rozměrově se vám k obrázkům nehodí, nezoufejte.

V případě jsou-li skla větší než obrázky, lze upravit velikost obrázku do skla pomocí pasparty. Na paspartu je tedy potřeba vzít papír o velikosti skla, do kterého budete rámovat.

Potřeby a pomůcky:

- Hotový obrázek
- Sklo o rozměru rámovaného obrázku
- Lepenka/karton na zadní stranu o velikosti obrázku (získáme z pevných krabic, využijeme zadní strany kalendářů, lepenka se dá i koupit)
- Provázek, nůžky
- Papírová lepicí pásky šířky 3 cm nebo více podle tloušťky skla
- Štětec, voda

Výroba zadní strany a úchyty na zavěšení

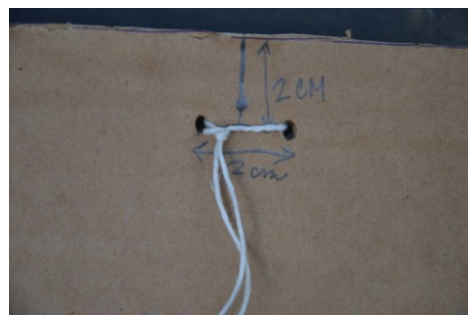
Připravíme si lepenkovou zadní stranu. Z lepenky nebo kartonu přesně nařezeme obdélník nebo tvar o velikosti rámovaného obrázku. Přesně naměříme střed v místě, kde bude obrázek pověšen.

Dírky pro očko, které bude tentokrát vyrobeno z provázku by měly být alespoň 2 cm dolů od horního okraje.

Každá dírka pak cca 1 cm od naměřeného středu. Vzdálenost dírek by v tomto případě byla 2 cm.

Do značek pro dírky vyvrtáme či vyrazíme otvory, tak abychom tam mohli provléci provázek.

Na propíchnutí děr se používají ostré nůžky, děrovačky, děrovací kleště, šídlo apod.

Také je nutné podle velikosti obrázku a hmotnosti skla uvážit, zda úchytka sklo unese. Tímto způsobem bych spíše rámovala menší obrázky do velikosti A4. Je lepší zvolit tenčí sklo i zadní lepenku. Když máme do dírek navlečený provázek, zavážeme konce na uzel. Vyrobité tak očko - úchyt. Uzel umístíme na vnitřní stranu obrázku, aby nebyl vidět. Také je dobré uzel na očku zavázat tak, aby provázek nevylézal, ale byl ukryt za lepenkou. Nebude pak čouhat ani hřebík či skoba, až bude obrázek někde viset.

Kompletování obrázku

Všechny tři části (zadní stranu, obrázek a sklo) složíme dohromady:

Na stůl položíme opatrně sklo. Je lepší dát na stůl ubrus, ručník, prostě nějakou textilii. Sklo leží pěkně na měkkém. Hrozí mnohem méně, že při manipulaci praskne. Na sklo dáme obrázek (pohledovou stranou dolů) a na něj umístíme lepenkovou část s očkem (uzlíkem dolů - my vidíme tu pěknou zadní stranu s očkem na uchycení.) Vše opatrně převrátíme a nachystáme si papírovou pásku. Budeme jí oblepovat a zpevňovat tak okraje zaskleného obrazu.

Oblepování páskou

Ustříháme si pruhy pásky, pokaždé o cca 2 cm delší než jsou strany obrazu. Aby páska při lepení neujžděla a nešla šejdrem na pohledové straně, je možné si vyznačit jemně pomocí tužky a pravítka na pásce střed. Kreslete na lepicí stranu, ať nemusíte gumovat. Můžete ale i na vnější, snadněji se tak na střed při lepení trefíte. Šířku pásky je potřeba vybrat podle síly skla + zadní strany z kartonu, aby páska sklo unesla a vytvořila potřebný okraj na zpevnění.

Pásku na lepicí straně navlhčíme vodou a první polovinu pásky po celé délce opatrně přilepíme na skleněnou vrstvu. Přehneme dospodu druhou polovinu pásky a uhladíme, aby se netvořily vlnky.

Tužkou vyznačený střed by měl být na hraně, tudíž čára tužkou ani nebude vidět, je-li na vnější straně, případně se smyje vodou či se dá po zaschnutí vygumovat.

Nebude vadit, když přetřete vodou i vrchní stranu pásky.

Zvlášť pokud se vám zdá, že moc nelepí či se vlní.

Zahnutí okrajů

Jak zahnout přebytečné okraje pásky čouhající po stranách?

Aby to pěkně vypadalo, je dobré se na věc soustředit a opatrně nastříhnout okraj pásky na hraně směrem ke sklu. Dobře je to vidět na ilustračním obrázku.

Pak už stačí spodní čouhající zbytek pásky odstříhnout a vrch pásky přehnout směrem dolů. Pěkně zahladíte a máte hotovo.

Takto páskou postupně oblepíme všechny 4 strany obrazu a necháme zaschnout.

krok 7: Umístění obrázků do interiéru

7.1. Druhy rozmístění obrázků

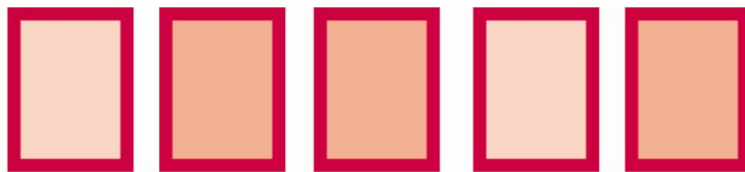
Hurá! Obrázky máme zarámovány ve skvělých autorských rámech. Teď přichází na řadu otázka. Kam s nimi? Aneb jak je vhodně vystavit, kam je vlastně pověsit a jak to celé zkombinovat, aby to dobře vypadalo a sedlo nám to do místnosti.

7.1.1. Obrázek solitér

Tady s umístěním není až tak velký problém. Stačí vybrat vhodné místo, kam obrázek pověsíte. Takových obrázků může v bytě na zajímavých místech viset „sólo“ i více. Velmi se tento způsob hodí pro výrazná díla. I díla větších rozměrů se budou „o samotě“ dobře vyjímat. Stejně jako rámy pojaté velmi uměleckým způsobem, které nemůžete zkombinovat s jinými obrazy a rámy.

7.1.2. Sada obrázků stejných rozměrů

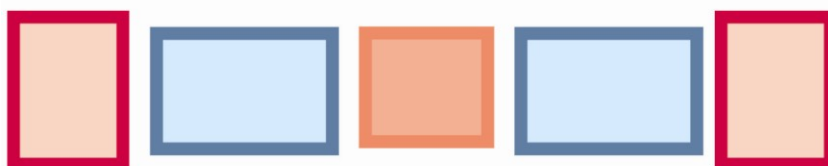
Zde je řešení poměrně snadné a jednoduché. Nabízí se klasické rozmístění do řady. Horizontální, ale i vertikální. Vytváření jednoduchých sestav na základě symetrie, ale i asymetrických.

jednoduchá horizontální kompozice

Mezi obrázky je samozřejmě možné ponechat mezery

jednoduchá kompozice z různých obrázků

řazení obrázků vzestupně podle velikosti

vertikální kompozice založená na barevném kontrastu a různé velikosti obrázků

7.1.3. Sada obrázků různých rozměrů

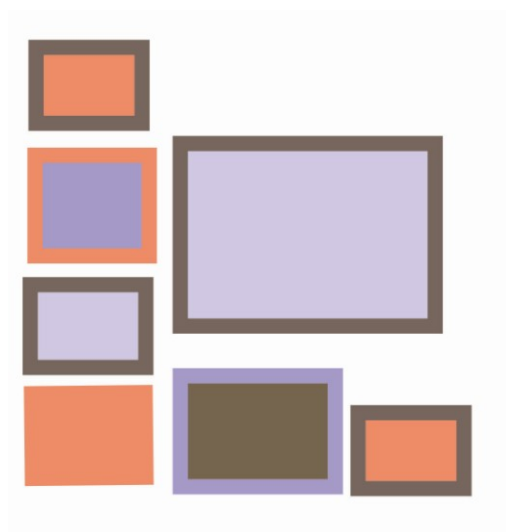
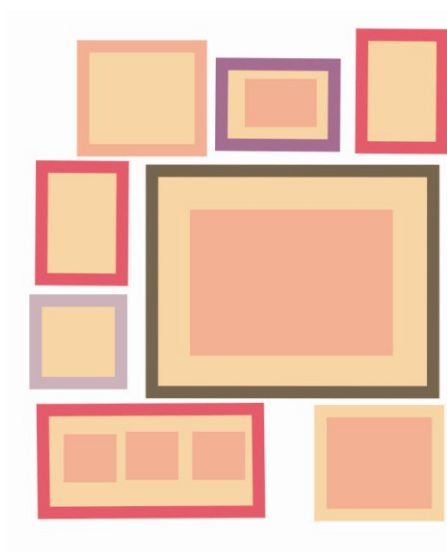
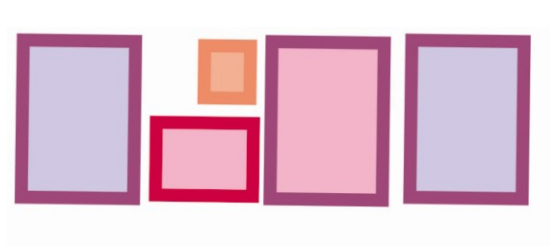
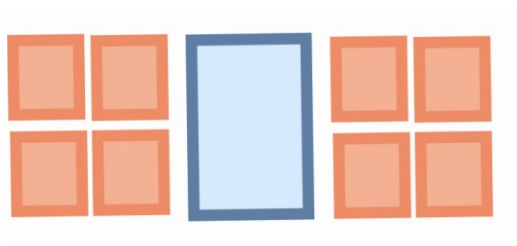
Pokud máte prostor, kde je vystavit a dostatek obrázků, můžete se vyřádit.

Při plánování sestav je dobré držet se zpočátku nějaké stylové, rozměrové či barevné podobnosti. Je dobré vše promyslet předem při vybírání výtvarných děl a dotváření ráků. Sestava může být klidně založena i na barevném kontrastu ráků či obrázků. Často pomůže seskupení několika menších kousků kolem 1 většího, výraznějšího díla. Vhodné je i kreativně přidat do sestavy několik odlehčených kousků. Třeba v podobě prázdného ráku nebo jednoduchého jednobarevného obrázku na zklidnění mezi divočejší kusy.

Nejlepším pomocníkem bude asi uvedení několika příkladů na následujících stranách. Jak si vyzkoušet různé kombinace, sestavy a kompozice obrázků se dozvíte i několika internetových odkazů. Na stránkách naleznete inspirativní příklady, co vše je možné.

Inspiraci pro různé kombinace naleznete [zde](#).

Další nápady a kombinace najdete na [této stránce](#).

7.2. Sestavujeme a instalujeme kompozice

7.2.1. Jak na kompozici – papírové makety

Skvělá věc je vyrobit si papírové makety (obdélníky nebo čtverce papíru o rozměrech daných rámu) a ty připevnit pomocí pásky v dané kompozici na zeď. Uvidíte pak, jak kompozice bude vypadat v reálu, přímo na zdi.

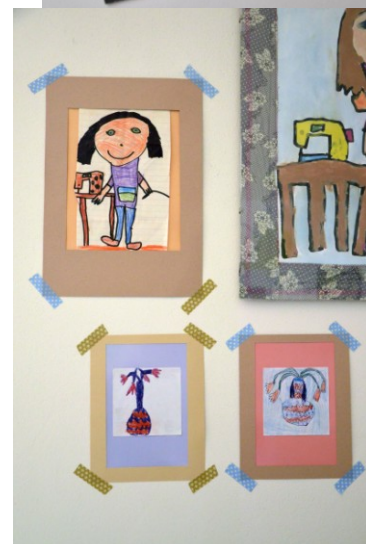
Často stačí u nově zakoupených rámečků ponechat si potištěný reklamní papír z přední strany. Má sice o něco menší rozměr, ale pro pomoc v náhledu na instalaci bohatě postačí.

Až vám bude poloha sestavy vyhovovat, stačí naznačit jemně tužkou místa pro vyvrtání děr na úchyty.

Klasická plastová nebo papírová páska však lepení na zeď příliš nepřeje. Při odstraňování pásky se většinou odloupne i omítka. Řešením je použití washi pásky (maskovací páska z rýžového papíru). Na zdi drží a odlepit jde bez problémů. Je sice trochu dražší, ale dají se sehnat i levnější varianty. Pokud potřebujete složitější sestavy obrázků v interiéru opravdu odzkoušet, než budete vrtat do zdi, je to dobré řešení. Navíc je možnost pomocí ozdobných pásek lepit obrázky (bez rámu) přímo na zeď.

Lepení washi pásky na zeď a tvořivé připevňování obrázků dovedla k dokonalosti například [tato blogerka](#).

Více se o washi páskách dočtete [zde](#).

✓ **Rady a tipy:**

Rozložení kompozice na podlahu

Často stačí zarámované obrázky rozložit na podlahu a zkoušet hledat vhodné sestavy takto, aniž byste lepili makety na zeď.

7.2.2. Instalujeme obrázky

Hřebíky a skoby

Klasika. Podle druhu zdiva zvolte i způsob instalace úchytů. Nejlépe je asi obraz uchytit na skobu ve hmoždince. Je potřeba vrtat. Klasický způsob hřebík do zdi se ne všude a všem hodí. Omítka se často buď drolí, nebo hřebík nejde vůbec přitlouct.

Nejlépe mít při instalaci k ruce pomocníka, který vám řekne, zda je obrázek nakřivo, či nikoli. Pomůže vyvrtat díry na hmoždinky atp. Při ruce mějte pravítko a posuvný metr.

Závěsné systémy

Elegantním a trochu dražším řešením je pořízení závěsného systému. Cena se odvíjí podle délky systému. Ze základní lišty, kterou je potřeba nainstalovat na zeď, jsou vedena posuvná lanka. Na lanku se instalují obrázky. Je možné obrázky převěšovat a vyměňovat. Vhodné pro jednodušší kompozice a do elegantních interiérů. Do komerčních i bytových prostor. Na závěsné systémy narazíte v internetových obchodech. Mně se líbil např. [tento](#).

Opěrný systém

Název zní celkem honosně. Jedná se o pouhou pouhé opěření obrazů o zeď, stěnu, skříň.

Zajímavě vypadají i prázdné rámy opřené o zeď ve větším počtu. Lze takto docílit i velice efektního zpestření interiéru. Často mívají menší rámečky na zadní straně umístěnu **vysouvací „nožičku“, která slouží jako opěrka**. Můžete takto obrázek postavit na stůl, polici, skříňku, k počítači apod.

✓ **Rady a tipy:**

Staré pravidlo, že nejlépe je obrázky umístit přibližně ve výšce očí, nemusíte brát úplně vážně.

Obrázky mohou viset klidně i vysoko, pokud se vám to do místnosti bude hodit.

Obrázky s drobnějšími detaily se vyplatí umístit blíže v dosahu očí diváka.

Závěr a poděkování

Děkuji za váš zájem o e-book. Největší radost mi udělá, pokud Vám kniha poslouží jako inspirace ke tvoření a objevování nekonečných možností a kombinací. Zkazit nemůžete skoro nic. Vytvořit však můžete mnohé. Neváhejte a pusťte se do toho! Těším se na vaše obrázky, samozřejmě v rámečcích ☺

Chtěla bych poděkovat všem, kteří mi nějakým způsobem pomohli při práci na knize nebo byli inspirací:

Stanislavě Mrázkové a jejímu e-booku [Jak napsat e-book za 14 dní](#). Tato kniha mi byla velkým pomocníkem a nakopnutím na začátku tvůrčího procesu a postrčením ke zdárnému konci. Sepsání a vytváření mé knihy mi totiž trvalo zhruba tři čtvrtě roku.

Paní Lence Sýkorové, [umělecké patinérce](#), jejíž kurz patinování mě fascinoval a vrátil do doby, kdy jsem abstraktně malovala, pomohl mi jít naproti další tvořivé fázi v mém životě.

Dětem z výtvarných kroužků - Natálce, Filipovi, Šárce a Elišce za tvořivou výzdobu některých rámců a obrázků. Obrázky nazdobené přímo od dětí, se vším všudy, jsou nejlepší ☺

Malému Kryštůfkovi a jeho mamince, kteří mi donesli vlastnoručně zdobený rám a mně se hodil pro focení jako ukázka možného způsobu dotváření a zdobení rámečků.

Kristině Janů za pomoc se strukturováním e-booku a korektury.

Seznam příloh:

1. Seznam použitého materiálu a pomůcek
2. Zajímavé odkazy a literatura
3. Tabulka rozměrů papírových čtvrtek

1. Seznam použitého materiálu a pomůcek

Zde udávám jen rámcový základní přehled, co bude přibližně potřeba. Konkrétní požadavky na materiál a výtvarné potřeby na jednotlivé projekty najdete u postupů a návodů v příslušných kapitolách. Vždy záleží na konkrétním záměru, zvolené technice a vašem výtvarném cítění a fantazii. Doporučuji, co nejvíce využít materiálu, pomůcek a nářadí, které už máte doma.

- **Staré rámy se sklem v zachovalém stavu nebo nové dřevěné či jakékoliv jiné vhodné rámečky.** Rámy se někdy prodávají s plastovou přední částí místo skla. Chybějící sklo do rámu se dá dokoupit, nechat na míru nařezat ve sklenářství.
- **Hotové obrázky pro zarámování.** Nebo obrázky vytvořit přímo do rámu „na míru“
- **Potřeby a pomůcky na odstranění starých laků a nátěrů:**
  - smirkový papír, popř. drátěný kartáč, elektrická bruska, výborná je brusná vata (tou se dostanete i do míst, kam to se smirkovým papírem nejde)
  - horkovzdušná pistole, roztok louhu, popřípadě technický líh nebo ředidlo (potřebujete pouze u rámu, u kterých chcete odstranit staré laky, nátěry). Netřeba mít všechno, vyberte si vlastní variantu dle svého projektu a potřeb.
- **Barvy zn. Balakryl nebo akrylové barvy v požadovaných odstínech** (stačí 1-3 odstíny). Akrylové barvy např. značek Pébeo, Kooh-i-noor, Idea color atp. Akrylové barvy využijete i na tvořivé malování na rámy, drží i na kovu. Nebo jiné barvy, laky, lazury či mořidla. Pro jemnou barevnou úpravu syrových dřevěných rámu.
- **Malířské potřeby - ploché štětce, větší a malý** (uvažujeme také podle velikosti rámu, ať se s tím zbytečně nepipláte, ale zase ať máte i menší štětec, kterým dostanete nátěr na méně přístupná místa nebo jím můžete malovat a zdobit)
- Nádobky na vodu, hadříky na utření, pracovní oděv, papír či ubrus na podložení pracovní plochy.
- **Lepenka, karton** (na vyložení zadní strany, pokud pracujete se starými rámy. Kompletně připravená zadní strana s úchyty na zavěšení je součástí koupených rámu)
- **Lepidla - Herkules nebo Duvilax** – lepí spolehlivě papír, dřevo, textil. Gelové vteřinové lepidlo – neroztéká se jako klasické vteřinové lepidlo, tj. vidíte, kam gel teče, lepí skoro vše (např. i kov na dřevo)
- **Lepicí páska** (papírová nebo plastová, která dobře drží - na zadní stranu obrázku, nebo pro paspartování či přichycení skla)

- **Kovová očka** (úchytky na zavěšení obrazu, pokud chybí)
- **Řezák na papír (ulamovací nožik) nebo dobré nůžky**
- **Tvrdé papírové čtvrtky na pasparty** (barvy volíte podle svého citu, interiéru, barevnosti obrázku nebo použijte neutrální přírodní odstín)
- **Obdélníky skla** (pokud nemáme rámy a chceme pouze oblepovat páskou). Velikost skla se odvíjí od velikosti zasklívaného obrázku. Případně obrázek velikosti skla přizpůsobíme přidáním pasparty na potřebnou délku a šířku.
- **Kutilské nářadí - delší tenčí hřebíky, kladivo, kleště, vrtačka, hmoždinky, měřicí pásmo, skobičky nebo hřebíčky pro úchyty na zavěšení**

2. Zajímavé odkazy a literatura

(obchody, inspirace, webové stránky, literatura a zdroje)

webové stránky:

www.ramecek.cz - velký výběr ráků - [různé dřevěné rámečky](#) + [vitrínové rámy](#)

www.ramovani.cz - zajímavé informace o rámech a rámování, e-shop

ireceptar.cz – v nabídce e-knih volně ke stažení je např. kniha „Natíráme“, kde najdete zajímavé informace o nátěrových hmotách

www.zavesne-systemy.cz – posuvné závěsné systémy pro umístění obrazů, e-shop

www.artforhome.blogspot.cz – stránky paní Lenky Sýkorové, umělecké patinérky, kurzy patinování

www.janapekna.cz - Stránky interiérové designérky. Na [blogu](#) zajímavé informace o bydlení a inspirace při zařizování interiéru. Malý e-mailový [kurz](#) o navrhování interiéru zdarma (i pro mě byl inspirací) a placené kurzy interiérového designu.

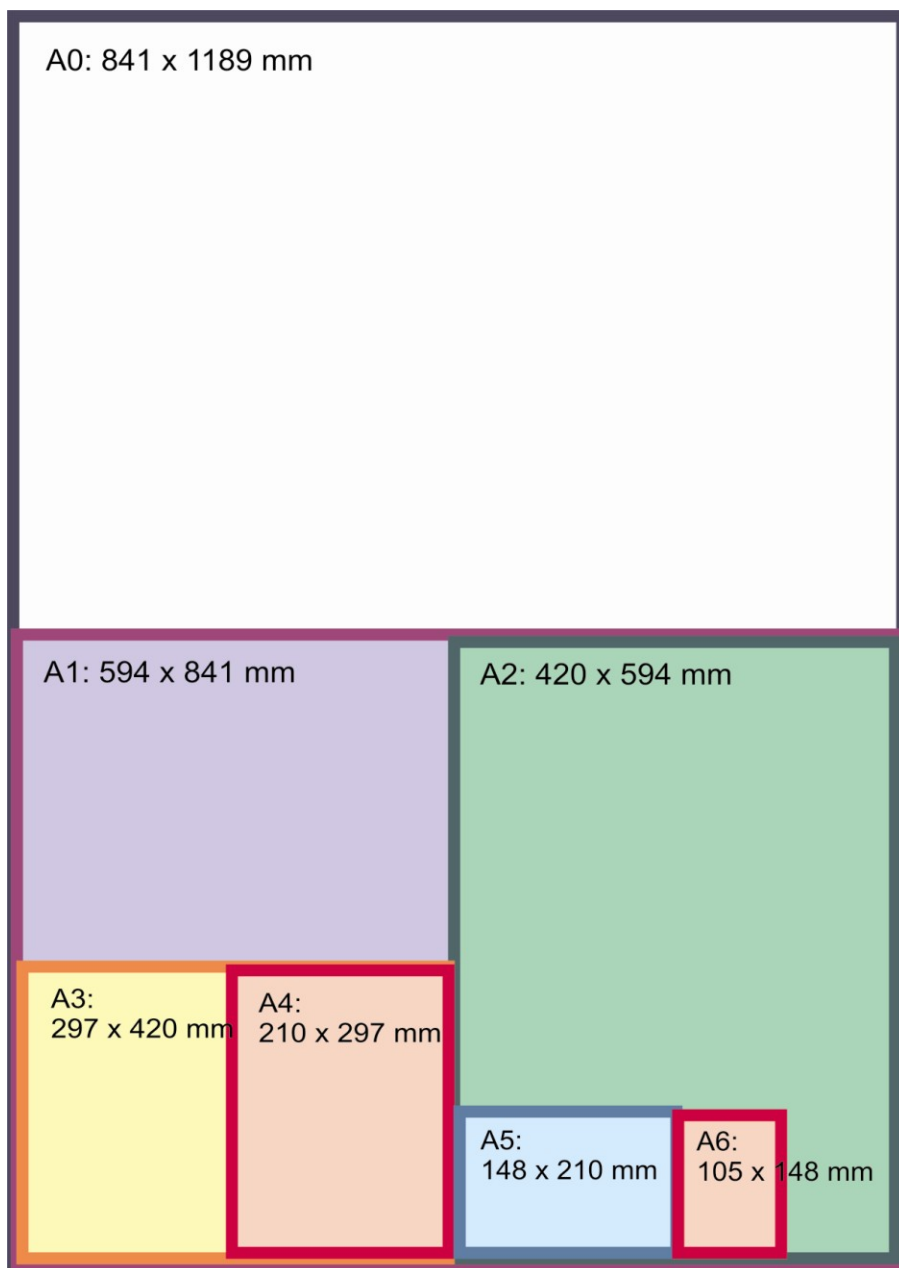
Zdroje:

Vlastní zkušenosti z pestré výtvarné tvorby od dětství dodnes.

www.ramovani.cz

www.artforhome.blogspot.cz - kurz patinování paní Lenky Sýkorové
[Tajemství dokonalého interiéru](#), 4-dílný e-mailový kurz od Jany Pěkné

3. Tabulka rozměrů papírových čtvrtků

A4 = velký školní sešit
A5 = malý školní sešit
A6 = deníček